

INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR
PERFORMING ARTS AND RESEARCH

विश्वनाट्यकलादिवसोत्सवमधिकृत्य अमेरिकायाः नाट्य-ऑपेरा-महोत्सवानां
सञ्चालकस्य पीटर सेलार्स महोदयस्य नाट्यप्रेमिजनाभिमुखः सन्देशः।

मत्प्रियाः सुहृदः

प्रतिदिनं प्रतिक्षणमपि वा वार्तामात्रेणैव जीवति जगत्यस्मिन् आवाहयामि सर्वान् सर्जकान् योग्येन दृष्टिकोणेन सह
सम्यक् कालस्य सम्यक् परिवृत्तेः सम्यग् अवधानस्य सम्यग् विचाराणां सम्यग् दूरदृष्टेश्च परिध्यन्तः प्रवेष्टुं।

मानवजीवनौघे विशिष्टे कालावसरे जीवामो वयम्। ये के च मनुष्याणां स्वनिष्ठाः सम्बन्धाः परस्परसम्बन्धाः
मानवेतरजीवसृष्ट्या सह सम्बन्धाश्च पश्यामः ते सर्वे अस्माकं आकलनात् अभिव्यक्तेर्वा पराः एव।

न वयं चतुर्विंशतिहोरामात्रे वार्ताचक्रे जीवामः अपि तु कालौघस्य तीर एव तिष्ठामः। वार्तापत्राणि इतराणि वा
वार्ताप्रसारमाध्यमानि अस्माकमनुभवान् साकल्येन प्रकटीकर्तुमक्षमाणि सन्ति।

कुत्र नाम सन्ति सन्ततं दोलायमानानाम् सर्वानुभवानाम् आकलनार्थम् अभिव्यक्त्यर्थं सक्षमाः प्रतिमाः भाषाश्च?
कथमिव अधुना अस्माकं जीवितचरितानि न वार्तारूपेण अपि तु अनुभवरूपेण प्रकटीकार्याणि?

नाट्यकलैव अत्र शरणम्।

आद्यतनीयं जगत्सर्वं वार्ताविस्फोटैः, तज्जन्यैश्च वितर्ककुतर्कैः अभिभूतमिव दृश्यते। कथं नु खलु तत्सर्वम् अतीत्य
एकलजीवनस्य अनुभववैविध्यं चक्रनेमिक्रम इव सातत्यं अनाद्यनन्तत्वं च प्रशनीयमधुना? कथं मैत्रभावः
समाजव्यवस्था च अस्मिन् नवाकाशे द्रष्टव्ये मन्तव्ये वा? विषाणुरूपेण कोविड-१९-महादैत्येन जनिता संवेदनशून्यता,
आकुञ्चिता अस्माकं जीवननेमिः आनीतं च सकलसमाजजीवनम् अज्ञातपूर्वायाम् अस्यां कालभूमौ।

कानि बीजानि अस्यां भूमौ पुनःपुनः उप्येस्न् काः वा अभिभावकाः जीवयोनयः समूलं विनाशयितव्याः? जनजीवनं
प्रक्षुब्धमिव भासते। अतर्क्यः हिंसोद्रेकः सर्वत्र दृश्यते। नैकाः समाजव्यवस्थाः निर्दयाः इव अवभान्ति।

कुत्र गताः स्मृत्यर्थाः उत्सवाः? किं च स्मरणीयम्? कानि कृत्यानि कर्माणि वा कर्तव्यानि येन आगामिनि काले
अचरितपूर्वाः सोपानाः अस्मत्पादाक्रान्ताः भवेरन्?

नवयुगीनं नाट्यं हेतुतः पुनरुत्थापकं सन्धानसाधकं संवर्धकं कालातीतं च भवितुमर्हति। न
मनोरञ्जनमात्रमस्माकमुद्दिष्टम्। संश्रवणपोषकं संनिहितं संरक्षितं समभावजननं च नाट्यविश्वं सहकार्येण
संकल्पयितव्यम्।

नाट्ये रमन्ते एकस्मिन्नेव प्रतले इतरेतरसमभावेन देवमानवपशवः वृक्षाः अश्रूणि पर्जन्यबिन्दवोऽपि। संश्रवणजननं समभावकारकं चूतद्विशं सौन्दर्येण प्रकाशते। अस्मिन्जगति दृश्यन्ते परस्परं प्रभावः कृच्छ्राणां संघृतेश्च कृत्यानां चातुर्यस्य तितीक्षायाश्च।

आवतंसकसूत्रे भगवता गौतमबुद्धेन दशधा तितीक्षा सूचिता। तेष्वेका तितीक्षा मृगजलमिव अभिज्ञेयं जगत्सर्वमिति सूचयति। नाट्येस्मिन् जनजीवनाभासः संकल्प्यते। तेन वयं तटस्थभावेन विवेकेन च आभासान् सत्यात् पृथक्कर्तुं समर्था भवेयम्।

सदैव निश्चयेन जानीमो वयं तत्सर्वं यत् दृश्यते अपि च स्वमतप्रवाहमेव विश्वासारहमं मन्यामहे। तेन मतान्तराणि सत्यान्तराणि शक्यातान्तराणि कालातीताः अदृश्याः परस्परसम्बन्धाश्च नैव पश्यामः विदितुं प्रयतामहे वा।

प्राप्तोऽयं पुनरुज्जीवनसमयः। अस्माकं मनसां संविज्ञानक्षमतायाः भूतकालगतानां भावानां आगामिकालविषयानां मनोरथानां पुनरुत्थापनमावश्यकमेव। नैतदेकलमनुजमात्रेण साध्यम्। सर्वेषां सहभागः आवश्यकः। नाट्यं भवति आवाहनं सार्वजनीनसहभागार्थम्। यदेव कार्यं भवद्भिः अस्यावाहनस्य प्रति आरब्धम तदर्थं धन्यवादाहार्हाः भवन्तः सर्वे।

मयदिद्यं विराजते।

भवतां स्नेहाभिलाषी

पीटर सेलार्स

Translated in Sanskrit by:

Rucha Mulay

Sanskrit Scholar and Teacher